

Přes práh

The illustration features a man in a blue sweater and striped pants holding a large eye on a plate. A woman in a red top and striped pants holds a smartphone. A black cat sits on her lap. Three bees are flying around the scene. The background is light blue with a dark blue vertical stripe on the left.

Aneta Kollerová
Mašková

Román
o přátelství
a cestě
z osamělosti

r

Přes práh

Vyšlo také v tištěné verzi

r ROSIER

Aneta Kollerová Mašková

Přes práh – e-kniha

Copyright © Mladá fronta, a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Přes práh

Aneta Kollerová Mašková

 ROSIER

Copyright © Aneta Kollerová Mašková, 2022

ISBN tištěné knihy: 978-80-88467-00-7

ISBN ePUB: 978-80-88467-08-3

ISBN MOBI (Kindle): 978-80-88467-09-0

ISBN PDF: 978-80-88467-10-6

*Tuto knihu věnuji svému manželovi
jako poděkování za to, čím vším pro mě je.*

Kapitola první

Škrábání se ozvalo znovu.

Filip Galvan seděl ve svém oblíbeném ušáku, ve kterém sedávaly tři výhradně mužské generace jeho rodiny, a on v této tradici od svých manželských let, kdy křeslo dostal coby svatební dar od rodičů, milerád pokračoval. I přes nachytaný čas, jenž se zažral do oblýskané látky i prosezeného sedáku, bylo nejen elegantní, ale i nesmírně pohodlné, zvláště pro staré kosti vyžadující měkkost a jemné zacházení. Bylo modré jako obloha těsně po tom, co se rozloučí s nocí a přivítá nový den, a na starých tlustých černých nožičkách se drželo pevně. Stálo v kuchyni u topení – ačkoli bylo určené do obývacího pokoje –, aby si Filip mohl nahřívat věčně ledové nohy, které dokázaly být ledové i ve chvílích, kdy venku sálalo léto, z oken se stala skleněná láva a ze studených zdí panelákové peklo. Dlouhé prsty křečovitě zarýval do tlustých opěrek a svíral je tak pevně, až mu na nich zbělely klouby a pod bledou kůží prosvítaly žíly. Nad topením bylo okno zírající do dopolednem téměř vylidněné ulice, z níž se občas ozvalo pisklavé zaštěknutí psa čekajícího na paničku před samoobsluhou (přestože bylo jisté, že by raději čekal

uvnitř samoobsluhy, zvláště v oddělení uzenin) nebo klábosení sousedek, které se sice viděly předešlý den, ale podle mohutného toku slov to spíš působilo tak, že se viděly naposledy v minulém století.

Avšak Filip nikoho neodposlouchával. Ani se nekochal nudnou panelákovou krajinou, sedmipatrovými, křiklavě barevnými paneláky, které vypadaly, jako kdyby se natěrači nemohli rozhodnout, jakou barvu použijí, proto použili od každé trochu. Mezi nimi občas vyrašil ubohý keř ozdobený odpadky jako vánoční stromeček či pohnojený psími výkaly anebo neduživý strom, vzbuzující dojem, že na takovém místě vyrostl spíš omylem.

Filip měl pevně zavřené modré oči, víčka mu neklidně cukala, vraštil vysoké čelo, které i když ho zrovna nevraštil, vypadalo, jako kdyby ho vraštil, a měl pevně semknuté rty, jež se mírně vlnily. Snažil se onen otravný zvuk drápů zarývajících se do jeho vchodových dveří nevnímat. Snažil se o to již deset minut. Ale bylo jasné, že se snaží marně, poněvadž Filip nebyl člověkem trpělivým a klidným, nýbrž rtuťovitým, a tak při jedenácté minutě vyletěl z modrého křesla, jako by se chystal na skok do dálky, a s prudkým trhnutím otevřel dveře.

„Co zase chceš?!“ zařval na kocoura uvelebeného na zadku před jeho dveřmi.

Kocour k němu vzhlédl a Filipovým zvýšeným hlasem, k němuž podle něj neměl důvod (ba naopak on by k táhlému zamňouknutí jeden našel, vlastně by těch důvodů bylo víc, ale Filip byl jeho přítel – třebaže Filip by ho přítelem nenazval –,

a proto vždy na všechny zapomněl), se nedal zastrašit a díval se na něj poněkud vyčítavě, jako by se ho tázal, proč mu trvalo tak dlouho, než přišel otevřít, přitom on si mohl drápky uškrábat!

„Tak co chceš?!“ zakřičel Filip znovu na chlupatou černou kouli připomínající obrovskou inkoustovou kaňku, ale kocour stále zarytě mlčel a ostentativně si lízal levou packu, aby ukázal, jak se při škrábání nadřel.

Zatímco Filip zvažoval, kolik minut má na to, aby s kocourem zatočil podle svého a zavřel ho kupříkladu do výtahu a nechal ho jezdit mezi prvním a sedmým patrem (on bydlel v prvním), objevila se holčička jménem Amálie, sousedka z bytu přímo nad ním, která mu jeho plány překazila. Filip v duchu stále probíral všechny možnosti, aby si kocour taky užil, ačkoli bylo jisté, že ať by vymyslel cokoli, kocour by si to rozhodně neužíval a získal by leda další důvod k táhlému zamňouknutí.

„Jé! Vy jste našel Ollyho!“ zajásala Amálie, když Ollyho spatřila, sehnula se k němu a vzala ho do náruče.

Olly se jí stulil na hrudi, aby Filipovi ukázal, jak s ním měl naložit.

„Spíš on neustále hledá mě!“ zabručel Filip nevrle a po kocourovi vrhl nepřátelský pohled.

„To teda netuším proč,“ odvětila Amálie upřímně a Ollymu vlepila mlaskavou pusou na mokrý čumáček.

Filip se ve dveřích napřímil, až vyplňoval celý volný prostor jako brankář branku.

„Už jsem ti řekl, že jsi drzá?“ zeptal se a zamhouřil na Amálii oči, jako kdyby se mu rozostřila do rozmazané šmouhy.

„Jo. Včera ráno,“ odvětila Amálie jakoby nic a podrbala Ollyho po hlavičce kulaté jako tenisák. Ten zavrnl a slastí zavřel oči, jak to bylo příjemné. Konečně se mu někdo patřičně věnoval.

„Jenom ráno?“ zapochyboval Filip a přemýšlel, co po zbytek dne dělal. Musel být velmi zaměstnaný.

„Jo. Divila jsem se, že jste to vydržel až do dnešního rána.“

Filip cosi nesrozumitelného, co bylo lepší považovat za nesrozumitelné, zamumlal a přísně se na Amálii podíval. Jako obvykle byla vyparáděná, jako kdyby vyšla z cirkusu. Nohy, krátké a buclaté jako barokní andílek, měla navlečené v punčochách s černými a žlutými proužky, až připomínaly včelu a dělaly její nohy ještě buclatější. K tomu si oblékla žlutou baletní sukýnku trčící do stran jako okvětní lístky slunečnice a červené tričko s kostrbatým žlutým nápisem *Nejsem včelka, ale vypadám tak!*, který si na něj sama napsala. Kdyby se Filipa někdo zeptal na názor, řekl by, že horší už to být nemůže (zatím netušil, že si Amálie před týdnem jako dárek k narozeninám u maminky vyprosila žlutou mikinu s kapucí s vyšitými včeličkami), ale Filipa se na názory nikdo nikdy neptal, protože všichni jaksi podvědomě vytušili, že je nebudou chtít slyšet. To však Filipovi nezabránilo v tom, aby je vyslovoval, a někdy pěkně nahlas, aby je slyšeli i ti, pro které nebyly určeny.

„Vezmi si toho vypelichaného kocoura a zmizni!“ rozkázal rázně Amálii.

Olly, jenž podle Filipova zvýšeného hlasu a bouřlivého pohledu vytušil, že se mluví o něm, se ublíženě přikrčil.

„Olly nepelichá!“ zastala se ho Amálie a pohládila kocoura po hřbetu. Olly byl rozhodnutý ještě chvíli trucovat, ale potom Filipovi jeho hrubé chování odpustit. Jako vždy. A zaškrábat u něj znovu.

„Jestli se mi dostane do rukou, tak začne! Podívej se, jak mi zničil dveře!“ Filip namířil svůj obviňující ukazovák na rozdrásané dřevo.

„Ty dveře nejsou vaše! Patří paní Světlé, které patří i váš byt, protože jí patří celý tento dům,“ mudrovala Amálie.

Filip, muž vysoký tak, jak má muž vysoký být, a svalnatý tak, jak muži v jeho věku nebývají, se nad Amálii, jež mu ve svých devíti letech sahala sotva do pasu, napřímil, a působil tak ještě vyšším dojmem. (Filip oslavil už šedesát pět let – třebaže se žádná oslava nekonala a svůj narozeninový den strávil jako kterýkoli jiný, nenarozeninový –, ale nikdo kromě něj a jeho ženy to nevěděl, poněvadž vypadal o deset let mladší, kůže na jeho tváři a těle byla decentně zmuchlaná, kolem očí se rozvětvovaly drobné vrásky, ty se prohlubovaly, když se Filip smál, a to se nestávalo moc často, břicho se nabranými kily nenafouklo a nepřetévalo přes okraje kalhot, protože žádná kila během svého života nenabral, celé jeho tělo bylo udržované a drželo dosud nezvykle pohromadě.)

„Drž toho svého kocoura od *mých* dveří!“ zasyčel Filip rozhorleně a ocitl se Ollymu tak blízko, až ten měl chuť Filipa olíznout podobně, jako ho olízla jeho panička. Ale nakonec si to rozmyslel.

Byl by dost nerad, kdyby mu Filip pocuchal jeho hustý kožíšek. Teď na podzim a v zimě ho bude potřebovat.

„Není to žádný kocour. Jmenuje se Olly!“ zaprotestovala Amálie a málem by si dupla jako nějaká panička.

„Pro mě je to kocour,“ zamručel Filip.

Tím považoval celou záležitost za uzavřenou a před Amálií i jejím mazlíčkem zabouchl dveře s takovou silou, aby bylo oběma jasné, že je už nemíní otevírat.

„To byl zase ten kocour od sousedů,“ zahlásil, když vstoupil do kuchyně, „ale už jsem to vyřídil. Nebude nás rušit,“ oznámil Filip své ženě, pustil rozhlas a zavrtal se v modrém křesle u vložného topení. Nohy chráněné modrými teplými ponožkami ho stále pořádně zábly.

Kapitola druhá

Druhý den brzy ráno, kdy se většina obyvatel Olomouce, historického velkoměsta, které připomínalo spíš maloměsto, neochotně probouzela do pracovního dne, drápala se z vyhřátých postelí a s otrávenými výrazy se pouštěla do studených ulic, se místo škrábání ozvalo ode dveří decentní zaťukání. Tak jemné, až si Filip mohl myslet, že se mu to jen zdálo, ale věřil, že by pouze marně doufal. Jemu však bylo jedno, jestli mu na dveře někdo škrábe nebo ťuká nebo se rozdrncí zvoněk, nesnášel jak otravné škrábání, tak dotěrné klepání i neposlouchatelný zvuk zvonku (u kterého plánoval přestříhnout drát, aby ho ten zmetek přestal upozorňovat na to, že je někdo za dveřmi). Nesnášel zkrátka cokoli, co znamenalo, že za jeho dveřmi stojí člověk nebo zvíře nebo oba. Jediný člověk, kterému by byl Filip ochotný otevřít, dokonce ho řádně pozdravit a rozloučit se s ním, jako se běžní lidé zdraví a loučí, tedy „dobrý den“ a „na shledanou“ (Filip dával přednost slovu „sbohem“), byl pošťák (své dvě děti nepočítal, ty tvořily samostatnou kategorii), ale zrovna tihle, co by měli klepat nebo zvonit, se mnohdy ani s jedním neobtěžovali a rovnou do schránek házeli výzvy k vyzvednutí dopisu či balíčku bez

předchozího doručení. Člověku zřejmě přisuzovali schopnosti starověkých sibyl, a měl tedy správně vytušit, že mu na poště leží dopis nebo zásilka.

Jakmile se něčí ruka dotkla Filipových dveří, aby vzbudila jeho pozornost, Filip hovící si v modrém křesle přestal mluvit se svou ženou, jíž vyprávěl jednu historku, kterou jí vyprávěl už nejméně po sté (jednou za čas ji oprášil, aby ji pak nechal zapadat prachem a později ji znovu oprášil, přestože jeho žena by z ní ten prach již nestírala – byla ale natolik dobrou ženou, že to nikdy neřekla nahlas, a pouze si to myslela –, navíc byla obdařena velkou trpělivostí, takže si ji vyslechla i po sto prvé s jistotou, že si ji někdy v budoucnu vyslechne i po sto druhé). Přihnal se ke dveřím, aby ten *někdo* nezaťukal znovu.

„Co je?“ vybafl místo pozdravu. Před očima měl prázdno, proto sjel pohledem dolů. Stála tam Amálie, jak jinak, a usmívala se tak široce, jak se může usmívat jenom bezstarostné dítě, které nemusí do školy. Ona byla tou jedinou z celého domu, kdo se odvážil bez důvodu klepat na jeho dveře, i když Amálie by samozřejmě nesouhlasila s tím, že klepe bez důvodu. Dokonce ani paní Světlá obývající byt v přízemí neklepala, zato se mírně klepala, když se s Filipem náhodou potkala na chodbě nebo u schránek. Pokud s ním musela něco vyřídit, své návštěvy ohlašovala telefonicky a snažila se je omezovat na minuty, třebaže vteřiny by byly ještě lepší.

„Ten chlap vypadá tak hezky, ale má tak nehezké chování,“ špitála o něm, když si byla jistá, že není nikde v dohledu ani doslechu.

Filip několik měsíců koketoval s myšlenkou, že kromě cedulky *Nevhazovat letáky!* přilepené na schránce, jež nebyla účinná, poněvadž třikrát do týdne vyvrhla schránka kupu letáků, přilepí cedulku i na dveře, a to *Neklepat! Nezvonit!* (kvůli kocourovi by tam měl připsat ještě *Neškrábat!*, ale pochyboval o tom, že by ji kocour respektoval). Jednou to už dokonce udělal, avšak cedulka se dožila pouze dvou hodin. Někdo ji strhl a odhodil bůhví kam, ovšem ještě předtím nebojácně zabušil na dveře a zbaběle utekl dřív, než se otevřely.

„Už jsi někdy slyšela o zvonku?“ sklonil se k Amálii a pravou rukou namířil k plastovým tlačítkům.

„Jo,“ přitakala.

„Tak proč ho nepoužíváš?“

„Protože na něj nedosáhnu!“ zamračila se, opřela si ruce o bok a trochu se u toho naklonila, až málem na Filipa upadla.

Filip si v duchu říkal, jestli bylo tohle dítě někdy normálně oblečené, protože Amálie měla na sobě navlečené své oblíbené včelí punčochy, žlutou baletní sukýnku a místo rudého trička měla bílé, poseté včeličkami, což byla tak nepatrná změna, že ji bylo zbytečné komentovat. Na krku jí visela žlutá šňůrka s klíčem od bytu. Díkybohu nebyl žlutý, ale měl alespoň žlutou čepičku.

„Tak si stoupni na špičky!“ zahučel Filip, jelikož nevěděl, co jiného by měl říct.

„To mi nepomůže!“ bránila se Amálie, a aby mu to dokázala, vyšvihla se na špičky a pravou ruku natáhla ke zvonkům. Konečky prstů jí končily dvě desítky centimetrů od nich.

„Tak si vezmi stoličku!“ poradil jí.

„Vy máte radu na všechno, že?“

„Kdybych měl radu na všechno a se vším si dokázal poradit, už bys tu nikdy nezazvonila!“ zahučel a zabouchl dveře tak prudce, až se obraz z předsíně v klidu visící na zdi pětadvacet let poroučel k zemi. Byly to Monetovy Leknínky, samozřejmě kopie, nikoli originál, protože kdyby to byl originál, jen těžko by Filip dobrovolně bydlel v paneláku, kde s ním bydlely desítky hlučných lidí, kteří mu klepali na dveře a v deseti z deseti případů zbytečně.

Filip kolem obrazu nejprve netečně prošel do kuchyně, zesílil rozhlas, jako kdyby jeho zvuk dokázal přehlušit klepání, ale hned se k němu vrátil, zvedl ho ze země, zkontroloval jako zázrakem nepotlučený modrý rám i neporušené sklo a opřel ho o zeď. Došel do komory a začal se prohrabovat nářadím.

Amálie nelenila, vyběhla schody do druhého patra, odemkla, chňapla stoličku, kterou měla nachystanou v předsíni pro případy, kdy bývala doma sama a kdy s její pomocí mohla nahlédnout do kukátka. Zamkla za sebou, spolu se stoličkou seběhla k Filipovu bytu, stoupnula si na ni a položila prst na Filipův zvonek. A nechala ho na něm dlouho ležet, jako kdyby to byl kus jemné látky, kterou člověk nemůže přestat hladit.

Filip s řinkotem upustil nářadí a rozběhl se do předsíně. S rozčileným mumláním otevřel dveře a zůstal zírat na Amálii stojící na stoličce.

„Už jste spokojený?“ seskočila ze stoličky a bojácně se dívala do jeho tváře, po níž se šířil vztek jako stáří, krabatil mu

čelo a svíral plné rty do linky rovné jako pravítko, což nebylo viditelné, poněvadž byly utopené pod hustým šedivým, pečlivě zastřiženým plnovousem jako z dob rakouského císařství.

„Spokojený bych byl, kdybys mě neotravovala!“ zasyčel, modré oči jako by mu náhle ztmavly a zbarvily se do odstínu noční oblohy.

„S kým jste to předtím mluvil?“ zeptala se Amálie zvědavě a pokusila se nahlédnout za Filipa, ale proti jeho vysoké postavě a rozložitému hrudníku neměla šanci. Neuspěla, ani když se postavila na stoličku (na zvonek to stačilo, na Filipa nikoli), ani když se sklonila, aby se podívala mezi jeho rozkročené nohy.

Filip jí zastoupil cestu a přivřel dveře.

„Se svou ženou. Nebo myslíš, že tu mám návštěvu?“ pozdvihl obočí, které se téměř dotklo linie jeho rovných, na krátko střižených vlasů, šedivých jako bouřkové mraky. Byly pouchané, jako kdyby zrovna vstal, delší ofina se mu lila do očí.

„Ne, to jsem si právě nemyslela,“ odušila Amálie a kávovými očima se zadívala na Filipa v bílém tričku, modrém propínacím svetru a pyžamových kalhotách s úzkými modrobílými proužky. Jeho studené nohy se ohřívaly v měkkých papučích, jak jinak než modrých. „K vám lidé na návštěvy totiž nechodí.“ Odmlčela se. „Možná proto, že je nezvete,“ dodala, aby to neznělo moc hrubě.

„Proč bych si zval někoho, kdo se přijde jenom najíst a žvanit?“ utrl se na ni.

„Třeba by měla o návštěvu zájem vaše paní,“ navrhla.

„Ta si vystačí se mnou,“ prskl Filip.

„To není moc náročná,“ odsekla Amálie.

Filip pevně stiskl rty.

„Nikdy jsem vaši paní neviděla,“ pověděla, v očích jí blýskla zvědavost.

„A ani ji neuvidíš,“ zchladil ji.

„Proč? Je jako paní Columbová?“ pootevřela drobnou pusou, rty měla tvarované tak, až připomínaly srdce.

Filip vypouklil oči. „Odkud znáš paní Columbovou?“

„Přece z televize!“ Amálie nad hloupou otázkou zakoulela očima. „Tu zná každý, i když ji nikdo nikdy neviděl. Kromě pana Columba,“ naklonila se k němu, jako kdyby mu sdělovala tajnost. „A nemohla bych přijít na návštěvu já? Ještě jsem u vás nebyla, a to tu bydlím celý rok!“

„A já na tom nehodlám nic měnit. Já jsem u tebe a tvé matky taky nebyl.“ Sotva Filip slovům dovolil, aby opustila jeho ústa, toužil je tam vrátit, poněvadž vytušil, co bude následovat.

„Tak se zastavte!“ chytila se jeho slov Amálie, přesně jak předpokládal. „Maminka pro vás upeče bábovku!“

„Bábovky jím jen od své ženy,“ odsekl Filip a dušoval se, že pro příště se poučí.

„Až ochutnáte tu od mojí maminky, tak ji budete chtít jíst taky!“ trvala na svém Amálie, popadla stoličku a na prázdné chodbě po ní zůstal zvířený vzduch.

Kapitola třetí

O další den později se situace opakovala. Stejně jako se opakovalo i počasí, jako kdyby s podzimem zlenivělo. Obloha byla světle žlutá, jako zředěná bílou barvou. Olomouc postupně ztrácela letní jas, jak přibývalo podzimních dnů a ubývalo tepla i světla. Z ulic se vytrácely veselé barvy, zaplavovaly je smutné černé, šedivé a krémové vlny, které je budou omílat každý den až někdy do poloviny března, kdy začne vykukovat sluníčko a o svůj čas se přihlásí jaro.

Filip prožil jednu ze svých divokých nocí, jak jim říkal, ale nebyla to divoká noc v tom smyslu, jaký by přišel na mysl většiny lidí (v tomto smyslu by to byla velmi nezáživná noc). Jednoduše šel spát o půl jedenácté, ale usnul až někdy po jedné hodině ráno. Pamatoval si, že když se naposledy s povzdechnutím podíval na budík, ukazoval jednu hodinu a patnáct minut. Někdy poté mu konečně začalo těžknout tělo a mysl začínala obestírat mlha spánku. Probudil se asi o půl hodiny dřív, než míval ve zvyku (oním zvykem byla šestá hodina ranní, kterou leckdo považoval za půlnoční). To, že se Filip budíval hodinu před budíkem, byl další zvyk, který mu přineslo čtyřicet let časného vstávání do práce. Nikdy totiž nemínil dát té hlučné hranaté věci příležitost

probrat ho či spíše vyděsit a způsobit mu infarkt svým ječivým zvukem, jímž by si koledovala o sestřelení z nočního stolku.

Po osvěžující sprše si uvařil povinný šálek kávy, kterou nepil proto, aby se probral, v tom mu pomohlo stáří, ale proto, že mu káva prostě voněla a chutnala. Dva tlusté krajíce chleba pokryl plátky ztuhlého másla, vylepšil je jahodovou marmeládou, usadil se do modrého křesla, zapnul rozhlas a dal se do hovoru se svou ženou, což považoval za nejlepší začátek kteréhokoli dne (i za nejlepší konec), dokonce i po téměř pětaticeti letech manželství, kterému jeho otec prorokoval maximálně tři měsíce.

„Je krásné, že mi tak důvěřuješ, otče,“ pronesl Filip, když mu otec měsíc před svatbou pověděl, že se zřejmě brzy rozvede, a aby s tím počítal.

„Tobě důvěřuju, ale tvé budoucí ženě ne,“ odvětil pan Galvan a potáhl ze své dýmky.

„Proč? Mámě se líbí,“ namítl Filip.

Jeho otec se zasmál. „Jistě, je to taky žena, drží spolu. Ale ženám se nedá důvěřovat, pamatuj si to a důvěřuj mi.“

Filip na otcova slova zapomněl hnedle po svatebním obřadu a jeho žena mu je nikdy ničím nepřipomněla. A zřejmě na ně zapomněl i jeho vlastní otec, jelikož se rok od rozvodu sám podruhé oženil.

A Filipova žena, paní Galvanová, to měla stejně. Ta se v prvních dvou letech manželství budívala a vstávala o půl hodiny později než její manžel, ale poté se budila a vstávala v hodinu, kdy se Filipovo tělo odlepilo od matrace. Za tři desítky společných let byli dokonale sžití, sehraní jako orchestr, jenž se nikdy

nezadrhne. Znělo to až neuvěřitelně dokonale, ale pro ně oba to bylo opravdu dokonale dokonalé.

Když moderátor oznámil, že si budou posluchači moci vychutnat rozhovor s nejlepším jazzovým trumpetistou, Lacem Déczim, Filip rozhlas vypnul.

„O čem si dnes budeme povídat, Helen?“ zeptal se Filip. Svě ženě, jež na střední škole učivala češtinu a francouzštinu, říkal zásadně „Helen“, ačkoli kdyby měl být opravdu důsledný, musel by ji oslovovat „Elen“. Byla to řečnická otázka, již pokládal každé ráno a nikdy na ni nedostal odpověď, protože ji Helen nikdy nestihla vyslovit.

„Dnes ti nebudu vykládat o tom, o čem ti ráno většinou vykládám,“ začal konverzaci, zamíchal lžičkou v hrnku s kávou, z něhož vycházel dým kroučící se jako břišní tanečnice, přiložil si ho k ústům, trochu na kávu zafoukal a nosem nasál její uklidňující vůni, ale než si stačil užít prvního doušku, tichým bytem se rozlehlo drnčivé zazvonění.

„Kruc!“ Filip zaklel, poněvadž se lekl, a jak se lekl, zatřásl s hrnkem a káva mu vyšpláchla na bílé, včera vyprané tričko a zanechala na něm hnědou skvrnu. Postavil hrnek na linku, po cestě chňapl utěrku, kterou vpíjel čerstvou skvrnu, a zamířil do předsíně.

„Doufám, že máš dost dobrý důvod k tomu, proč zvoníš?!“ řekl na úvod, poněvadž si byl jistý, že za dveřmi stojí Amálie.

„To teda mám!“ odpověděla Amálie a usmívala se. „Co se vám stalo?“ zírala na hnědý flek, jenž ani s pomocí utěrky nemizel, jenom zesvětlal.

„Co myslíš? Zkoušel jsem si namalovat nový vzor,“ odsekl Filip sarkasticky a utěrkou stále třel potřísněné místo.

„Myslím, že byste si těch skvrn měl namalovat víc. Takhle to vypadá, jako kdybyste měl nehodu a polil se kafem,“ pronesla vlídně.

Filip stáhl ruku s utěrkou a obličeje se mu protáhl.

Amálie k němu natáhla ruku s tácem. „Dobré ráno,“ popřála dodatečně, „donesla jsem vám bábovku. Určitě jste ještě nesnídal.“

„To nesnídal, ale kvůli tobě! Protože místo toho, abych se nasnídal, musím být zase za dveřníka,“ hudoval.

„Tak to jsem přišla včas,“ konstatovala Amálie potěšeně a seskočila ze stoličky. „Já jsem taky ještě nesnídala.“ Čekala, až ji Filip vyzve, aby vstoupila, ale ten jen dál stál bez hnutí a koukal na ni.

„Teď je ta část, kdy byste mě měl pozvat dál,“ napověděla mu.

„Bábovku nejím. Mám cukrovku,“ zabručel Filip.

Amálie se zamračila. „Ale včera jste mi řekl, že jíte bábovku od své ženy,“ připomněla mu. Jakmile se včera od Filipa vrátila domů, požádala svou maminku chystající se do práce, aby upekla novou bábovku.

„Proč? Vždyť jí je ještě dost,“ Amáliina maminka, Alice, se ohlédla po načaté bábovce, kterou upekla před dvěma dny, ještě jí zbývalo tak akorát, aby vydržela na pár dní.

Amálie jí vysvětlila, že potřebuje čerstvou bábovku, aby ji mohla donést Filipovi k snídani.

„Copak on nemá co snídat?“ opáčila a roztěkaně se rozhlížela po bytě, poněvadž hledala klíče. Rukama si prohmatávala kapsy kabátu, ale nic necítila, proto se přesunula k jídelnímu stolu zasypanému letáky a obracela je jeden po druhém. Taky nic.

„Má,“ řekla Amálie.

Alice prohrábla kupičku novin vyrůstající v kuchyni u zdi jako plazivá rostlina a zpod jedné konečně vylovila svazek klíčů. Vůbec nechápala, jak se tam dostaly, ale hlavně, že je našla. Podívala se na svou dceru, protože jí najednou přišlo divné, o kom že to mluví.

„Kdo je vůbec Filip?“ optala se se svrašťelým obočím, hodně světlým jako vyběleným od sluníčka. O muži jménem Filip (o muži, nikoli chlapci!) zatím neslyšela, i když si tím nemohla být stoprocentně jistá, jen asi tak na sedmdesát procent.

„To je náš souseď. Bydlí pod námi,“ Amálie ukázala prstem k podlaze.

„Aha. A jaké má příjmení?“

„Pan Galvan,“ odpověděla Amálie.

„Galvan? Galvan... Galvan,“ opakovala Alice, usilovně přemýšlela a vrtěla hlavou. „Myslím, že jsem ho nikdy neviděla,“ pokusila se vybavit si obličej všech mužských nájemníků a hledala nějaký, který by ke jménu mohla přiřadit, ale vůbec netušila, jaký obličej by to měl být. Navíc si stále nepamatovala ani jména svých souseďů z protějščího bytu. Za dobu, co tu s Amálií bydlela (za dva měsíce to bude přesně rok), se v souseďním bytě totiž vystřídali asi tři nájemníci, a tak jí připadalo zbytečné se o to snažit.

„Jo, to je asi pravda. On ven moc nechodí.“

„Je nemocný?“ Alice si překontrolovala kabelku, jestli v ní má všechno, což bylo těžké určit, protože v ní panoval takový nepořádek, že tam mohla mít vše potřebné, ale taky nic z toho.

„Ne. Vypadá hezky.“

„Může být nemocný, a přitom vypadat hezky, Amálko.“
Telefon, peněženka, doklady, deštník, i když to na déšť nevy-
padá, kapesníčky, igelitka. Snad má opravdu všechno, letělo
jí hlavou.

„Je zdravý, a přitom vypadá hezky, maminko. Je hrozně
hodný, ale ještě o tom neví. A já mu chci pomoci, aby na to
přišel.“

„Aha,“ hlesla Alice a naposledy se roztěkaně rozhlédla po
kuchyni. Její zelenomodré oči, jež se někdy zdály víc zelené
(když byla rozzlobená), jindy víc modré (když byla tak unave-
ná, že se nemohla buď vůbec zlobit, nebo jenom trochu), nikdy
nebyly klidné, stále něco hledaly, ale nenacházely, nebo kontro-
lovaly a pro jistotu překontrolovaly podruhé i potřetí.

„A taky asi nemá kamaráda, jenom svoji ženu, tak se mů-
žeme kamarádit spolu,“ pokračovala Amálie dál.

„Mužům někdy jejich manželka stačí,“ zamumlala Alice
potichu. „A někdy taky ne,“ zamumlala ještě tišeji, takže ji
Amálie neslyšela.

Alice se nepřestávala mračit.

„Má ženu...,“ řekla najednou, jako kdyby si až teď něco
uvědomila. „Mluvila jsi o něm jako o ,panu‘ Galvanovi. Kolik
mu je let?“ zajímala se. Mezitím se z kuchyně přesunula do
předsíně a natahovala si kozačky. Amálie jí podala jednu ruku,
aby se o ni mohla zachytit.

Amálie pokrčila rameny. „To nevím.“

„Přibližně.“

„Přibližně asi kousek po padesátce.“

Alice pootevřela pusou. „A nechtěla by sis najít jiného kamaráda? Bližšího tvému věku? Třeba kamarád kousek po devátých narozeninách by byl lepší,“ navrhla.

„Devítiletý?“ Amálie vytřeštila oči. „Myslím, že zatím ne.“

Alice se zasmála. „Mladší už nebudeš, budeš stárnout, Amálko, takže to za chvíli bude ,už ne‘.“

„Já nebudu stárnout, jenom budu dospívat,“ opravila maminku Amálie.

„Aha, dobře, to je asi správný přístup,“ kývla Alice hlavou, chvatně překontrolovala, jestli má zapnuté všechny knoflíky a jestli je má zapnuté v takovém pořadí, v jakém mají být zapnuté, vlepila dceři pusou na obě tváře, aby to ani jedné nebylo líto, zopakovala jí instrukce pro případ, že by se stalo to a ono, a odspěchala na autobus. Poté, co se o půl šesté večer vrátila domů a chvíli si odpočinula, uvařila si šálek kávy s takovým množstvím mléka, až to spíš bylo mléko s kávou, a poseděla u televize, aniž ji vnímala, vyplnila dceřino přání a s její horlivou pomocí upekla čokoládovou bábovku, přičemž čokoláda skončila nejen na bábovce i v ní, ale i na lince, na varné konvici a dostala se i na vypínač nad linkou a Amálii do vlasů i na pyžamo.

„Čokoládu milují všichni,“ konstatovala Amálie na matčinu otázku, proč má být bábovka zrovna čokoládová.

Filipa nabídka lákavě vonící bábovky vůbec nijak neobměkčila. Sice chvíli zvažoval odpověď, ale nakonec utrousil: „Tak už bábovku nejím.“ A s Amálií se rozloučil tím, že zavřel dveře.

Amálie se ovšem velmi nerada vzdávala a bojovala i tehdy, kdy by jiní už dávno nebojovali a mávali bílou vlajkou.

O den později, krátce poté, co její maminka odešla potře-
tí do práce (Dvakrát se totiž vrátila – poprvé proto, že zapo-
mněla peněženku, a podruhé proto, že zapomněla občanský
průkaz. „Vždycky zapomenou nedůležité věci,“ zažertovala při
třetím odchodu.), se proto u Filipa objevila znovu, připravená
nenechat se odbýt a vyhodit.

„Proč zvoníš dneska?“ zeptal se Filip. Znělo to trochu una-
veně, poněvadž měl za sebou další z řady divokých nocí, kdy
usnul až dvě hodiny potom, co si lehnul, a probral se po pouhé
hodině spánku. Oči malinko přivíral a pusou se snažil nechat
pevně zavřenou, aby nezíval.

„Donesla jsem vám obložený chlebiček,“ natáhla k němu
ruku s talířkem, na němž ležely dva chlebičky se šunkou a vej-
ci a bramborovou pomazánkou.

„Mám vysoký cholesterol,“ utrousil Filip a zavřel dveře.

O další den později Amálie přiletěla znovu, třebaže ji ma-
minka od dalších pokusů zrazovala. Správně tušila, že budou
zbytečné, a přirozeně se bála, aby její dcera nebyla zklamaná
a smutná.

„*Asi se s tebou nechce kamarádit,*“ *nadnesla opatrně u veče-
ře, když se obě ládovaly čokoládovou bábovkou a olizovaly si čo-
koládové prsty.*

„*To nevím proč,*“ *utrousila Amálie a nehtem seškrábla čoko-
ládovou polevu, pak si přiložila prst k ústům a čokoládu zpod
nehtu vycucla.*

„*Já to taky nechápu, zlatíčko moje, ale možná chce být sám,*“
hádala Alice.

„Možná si to myslí, ale...“, na okamžik se odmlčela, „to nejsou dobré myšlenky,“ konstatovala Amálie dospěle.

„Ještě ses nepoučila?“ uvítal ji Filip.

Amálie hupsla ze stoličky. „Taky vám přeju pěkné ráno! Donesla jsem vám suchý rohlík a sýr. To snad můžete, ne?“

Filip si ztěžka povzdechl a poškrábal se na čele. Nakonec si od ní vzal nabízený talířek s křupavými rohlíky obloženými plátky sýra a zmizel ve svém bytě. Přitom nezapomněl za sebou už tradičně bouchnout dveřmi. Nestáčil udělat ani tři kroky, když se zazvonění ozvalo podruhé.

„Co je? Snad jsem si to vzal, ne?“

„To jo, ale nepozval jste mě dál.“

„Jo, to nepozval.“

„Tak teď to můžete napravit,“ odpověděla Amálie sladce a zhoupala se na patách. „Čekám.“

„Tak buď ráda, že jsi ještě tak mladá. Budeš totiž čekat hodně dlouho,“ zahartusil a znovu třísknul dveřmi.

Amálie zavrčela, ale rozhodně nemínila odejít, a proto zazvonila potřetí. Když Filip otevřel s nasupeným výrazem, pověděla medově: „Jestli jste si toho ještě nevšiml, ty rohlíky jsou na talířku tři. Jeden pro vás, jeden pro vaši paní a jeden pro mě.“

„Já si ke snídani dávám vždycky dva,“ utrousil a potřetí za dnešní ráno zabouchl dveře. A doufal, že naposledy.

Kapitola čtvrtá

Jenže to nebylo naposledy. I když pro ten den ano. Amálie se odkradla do bytu, zavřela se v pokoji, kde si něco čmárala, ale dokázala se zabavit asi jen na půl hodiny. Pak vyběhla do nejvyššího, sedmého patra, a zazvonila u paní Zbloudilé, dobré duše, u níž vždy našla dveře otevřené a která měla Amálii na starost, pokud musela Alice o víkendu do práce. U ní se jí nikdy nestalo, že by jí zabouchla před nosem nebo jí ani neotevřela (vlastně měla u Filipa stále naději – vždy jí otevřel, ačkoli jí dával najevo, jak nerad to dělá –, ještě ale nikdy nepředstíral, že by nebyl doma). Paní Zbloudilá před nikým dveře nezavírala, ba právě naopak, každému otevřela, aby s ní mohl strávit nějaký čas či spíše ona s ním. A pokud se ten dotýčný vykrucoval, že spěchá, ona ho vždy přesvědčila, aby zůstal aspoň půl hodiny, přičemž třicet minut dokázala natáhnout na šedesát. Až teprve pak návštěvu propustila, byť nerada, protože povídat si hodinu je sice skvělé, ale povídat si dvě hodiny, to je mnohem lepší.

Ovšem Filip si nabytého klidu neužil moc dlouho.

Když si následující ráno ke snídani pustil rozhlas a zaposlouchal se do zpráv (i když bylo praktičtější se do nich příliš nezaposlouchat, člověk si aspoň nepodráždil nervy), netušil, že

se mu tlak za čtvrt hodiny zvedne ještě víc. Kdyby totiž věděl, kdo se mu šikuje před dveřmi, odolal by touze pustit si rozhlas, který prozrazoval jeho přítomnost, nebo by ho ihned ztlumil. Jenže na jedno i druhé už bylo pozdě, ozval se ten protivný zvuk zvonku a on byl nucen vykonat jednu ze svých nejméně oblíbených činností – otevřít dveře od bytu, které by ze všeho nejraději nechal celý boží den zavřené.

„Co je?“ zahučel místo přívětivého pozdravu.

„Hm, dneska je neděle,“ zahlásila Amálie a hupsla ze stoličky. „A proto jsme přišli na tu návštěvu,“ oznámila vesele a pozdvihla k Filipovi ruce, v nichž třímala tác, na kterém seděla čerstvě upečená bábovka.

„Další bábovku?“ vytřeštila na Amálii oči maminka, když ji dcera požádala, aby znovu napekla. „Myslíš, že dopadne jinak než ta předešlá?“

„Ne, nedopadne, dopadne stejně,“ odtušila Amálie. „Sníme ji. Ale tentokrát ne my dvě, ale já a Filip.“

„Říkej mu raději ‚pane Galvane‘, tak tě spíš vezme na milost.“

„Tahle je pro diabetiky,“ řekla Amálie na vysvětlenou, aby předešla dalšímu odmítnutí.

„Jak my?“ Filip se zamračil a z Amálie mu sjely oči na Ollyho, který seděl u Amáliiných nohou a odhodlaně na Filipa zíral.

„Jenom já a Olly,“ shlédla k trpělivě čekajícímu Ollymu. „Maminka dnes nemohla, protože má službu v nemocnici,“ omluvila ji.

Olly se rozhodl už déle nečekat na Filipovo pozvání, dobře odhadoval, že se ho zřejmě nedočká, a proto se rozhodl zařadit

si ho sám. Když se dnes dostal tak daleko, že se ocitl téměř na prahu doširoka otevřených dveří, aniž by na ně musel jedinkrát zaškrábnout, vyrazil tedy kupředu. Jako by nic se otřel o Filipovu nohu (nedokázal odolat) a vběhl do bytu, v němž dosud nikdy nebyl, takže hodlal prošmejdít každyčkový kout a v klidu se rozhodnout, který bude nejvhodnější k uvelebení.

„Zavolej si toho kocoura zpátky!“ zavelel Filip okamžitě a rozezleně se po Ollym otočil.

„To můžu, ale on už je starý a hluchý,“ opáčila Amálie nevinně. Využila Filipovy chvilkové nepozornosti, skrčila se a protáhla se do bytu pod jeho paží.

„A kdo bude uklízet tu stoličku?“ houkl po ní a díval se na stoličku pod zvonky.

„Určitě jste gentleman,“ zahlaholila Amálie vesele. Z krátké předsíně vzkouzla pod obloukem rovnou do kuchyně po pravé straně, byla zahnutá do tvaru písmene L a v jeho nožičce se ukrývala miniaturní koupelna. Byt to byl navlas stejně uspořádaný jako ten její a její maminky, ale mnohem uklizenější a modřejší (z kuchyně se krátkou chodbou dokráčelo do ložnice, nejzazšího i nejmenšího pokoje bytu, mezi chodbou se nacházely další dva pokoje, obývací pokoj a bývalý dětský pokoj, jenž se později proměnil v pokoj dospívajících dětí – ty se u slova „dětí“ ušklíbaly, jelikož si připadaly jako dospělé –, a jenž v této podobě zamrzl v čase a vedle toho se stal skladištěm nepotřebných věcí, co se prý možná jednou budou na něco hodit, ale nikdy se na nic nehodí). Nábytek byl bílý, oživený modrými vzory či drobnostmi vyvedenými taktéž v modré. Stěny byly

většinou bílé, ale občas jejich bělost narušil modrý pruh lemující například okraj sedačky v obývacím pokoji.

„A kde je paní Galvanová?“ zeptala se Amálie, když nikoho v kuchyni nezahlédla. Bábovku postavila na linku a rozhlížela se po modrobílé místnosti. Člověk si připadal jako v kuchyni v domku někde u moře, jen místo šplouchání vody slyšel troubení nevrlych řidičů, kteří se předháněli v tom, kdo první zastaví na červené, ačkoli chtěli ještě stihnout zelenou. U okna stálo modré křeslo a vedle něj na kulatém stolku stál hrnek s kávou a čekal na to, až ji Filip vypije do poslední kapky (že byl hrnek modrý, netřeba dodávat, poněvadž i veškeré další nádobí bylo vyvedené v modrobílém duchu).

„Vy máte asi hodně rád modrou, že?“ odtrhla Amálie zrak od kuchyně a podívala se na Filipa oblečeného ve světle modrém svetru s fešácky zvednutým límečkem a tmavě modrých teplácích, jemuž nezbývalo nic jiného než doma strpět nezvané návštěvníky.

„Asi jako ty žlutou,“ opáčil a dobře si Amálii prohlédl od hlavy se dvěma culíky přichycenými žlutými gumičkami s včeličkami až po paty uschované ve žlutých včelích papučích.

„Vy jste si všiml?“ zajásala a pootočila se. Dnes si na sebe ke žluté baletní sukýnce oblékla jasně žluté tričko se včeličkami.

„Toho si nejde nevšimnout,“ zakašlal. „Záříš jako zvýrazňovač. Máte deset minut. Ty i kocour,“ upozornil ji a pohlédl na hodinky, aby dobu přesně odměřil. „Kde je vlastně kocour?“ díval se pod nohy, ale kocoura nikde nezaznamenal.

„Olly tady někde bude,“ řekla Amálie neurčitě a ledabyle mávla rukou. K troubě si přistavila židli od jídelního stolu, vylezla na ni a podala ze skříňky, pod níž byly připevněné háčky, na kterých se houpaly hrnky, velkou černou těžkou nádobu. Trochu jí připomínala hmoždíř, ale byla bez paličky a s víčkem. Zvědavě ji otevřela a nad jejím obsahem se zamračila. Myslela si, že v ní najde uložené sušenky, ale to, co v ní bylo, rozhodně nebyly sušenky.

„Proč si schováváte tolik popela?“ mračila se nad tím, co objevila.

Filip okamžitě zbystřil.

„Dej to sem!“ Přiběhl k Amálii a vytrhl jí nádobu dřív, než se mohlo stát neštěstí.

„To není popel. To je moje žena,“ objímal urnu jako novorozeně.

Amálie na něj vykulila hnědé oči, zablýskly se v nich zlaté odlesky.

„Co tak koukáš?“

„Vaše paní je... mrtvá?“

„Ano.“

„Ale myslela jsem...“

„Něco ti řeknu a snaž se si to zapamatovat.“ Sklonil se k ní, jako kdyby byla Amálie stará a špatně slyšela. „Vždycky když lidé začínají větu: *Myslel jsem si* nebo *Předpokládal jsem*, tak mysleli nebo předpokládali špatně.“

Amálie zavřela otevřenou pusou. Ale přece jen ji k Filipově nelibosti po chvilce zase otevřela.

„A proč je vaše paní tady a není na hřbitově?“ otázala se logicky.

„Tam odejde, až tam odejdu i já, stačí ti to?“

„Ne.“

„Tak musí.“

Filip mrkl na hodinky.

„Už jsi tu jedenáct minut a třicet vteřin. Návštěva skončila,“ zahlásil. Natáhl se přes Amálii a vrátil urnu s popelem Helen, s níž se rozloučil mnohem dřív, než si myslel, že bude muset, na své místo na skřínce nad sporákem. Tam ji umístil proto, aby jí bylo vždy teplo, protože stejně jako on trpěla na chlad, jenž se jí vkrádal do kostí jako neposlušný vánek pod zimní kabát.

„Ale ještě jsme si o ničem nepopovídali!“ namítla Amálie.

„Ty jsi toho namluvila až dost. Sama se sebou si jistě vystačíš. Kde je sakra ten kocour?“ Filip se znovu rozhlédl, ale chlupatou kouli nikde nezmerčil, protože Olly zrovna čural u palmy v obyčejném pokoji, a bylo tedy jediné dobře, že ho Filip neviděl. Bylo by to zřejmě naposledy, co by Olly ulevil svému močovému měchýři.

„Ale neochutnal jste maminčinu bábovku!“ podívala se na netknutou kakaovou bábovku politou lesklou čokoládovou polevou posypanou drobnými kousky oříšků.

„Držím dietu,“ prohlásil Filip.

„Ale tu drží jen ženy,“ namítla Amálie, sklouzla ze židle a rozhlížela se. „Vy máte jenom samé výmluvy! Kde máte nůž?“ zeptala se, jako kdyby jí Filip před minutou nevykázal ze svého bytu, ale už během ptaní se vrhla k šuplíku pod linkou, kde tušila příbory. Uspěla hned u prvního a vytáhla z něj dlouhý zubatý nůž. Přitočila se s ním k bábovce a pečlivě, s vystrčeným jazykem a soustředěnými pohyby, ukrojila tmavý plátek.